

Ide nekünk a cementgyárakat!

Általánosságok szintjén mindenki egyetért abban, hogy a hazai adottságoknak az energia- és anyagtakarékos, több élők munkát, illetve tudást igénylő gazdasági tevékenységek felelnek meg. Versenyképességünk és európai uniós helyezésünk javulása csak a munkaerő színvonalának emelésétől, a kutatás-fejlesztés arányának növekedésétől, valamint természeti és kulturális értékeink fenntartó fejlesztésétől remélhető. Vagyis érdekünkben az áll, hogy minél nagyobb hozzáadott értékű, kisebb terjedelmű, magas minőségű termékeket kínáljunk a világpiacon.

Ki magyarázná meg ezek alapján, hogy mi okból engedélyeznék mégis a mecseki (Strabag, Királyegyháza) és a pilisi (Holcim, Nyergesújfalu) cementgyárak megépítését?

A mecsekiek kálváriájáról már sokat írtunk az elmúlt években, most a nyergesújfalui elképzelés néhány adatát ismertetjük.

A tervezett gyár mintegy 64 milliárd forintos beruházás, amellyel körülbelül 285 munkahely jönne létre. Ezzel párhuzamosan viszont 240 megszűnne a Látatlani Cementgyár bezárásával. Az új gyár kapacitása közel 40%-át tenné ki a jelenlegi országos cementigénynek, vagyis eleve exportra tervezik a gyártás nagyobb részét. A beruházás „zöldmezős” területen valósulna meg, közvetlenül a 10-es út mellett, a Dunakanyarban. A nyersanyagot az ország egyik természeti és kulturális értékekben gazdag, a főváros rekreációs övezetébe tartozó területéről kívánják biztosítani. Hogy a harminc éves kitermelés mit jelent majd a tájra nézve, abba rossz belegondolni.

Beruházói szemszögből teljesen logikus az elgondolás:

- Magyarországon rendkívül alacsony a bányajáradék, amit a kitermelt nyersanyagok után kell befizetni. Építőanyagok esetében ez 5%.
- Ugyancsak jelentéktelen összegű a földvédelmi járulék, amely nem ösztönöz a bezárt iparterületek újrahasznosítására, hanem zöldmezős beruházásokban teszi a befektetőket érdekeltté.
- Az energiaigényes ágazatok (energia, papírgyártás, építőanyag gyártás) 2012-ig igen nagyvonalú szén-dioxid-kvótákat kapnak kvázi „nemzeti ajándékként”. Egy ún. új belépő szerencsés esetben akár ingyen kvótákhoz is hozzájuthat. A tervezett gyár becsült szén-dioxid-kibocsátása az ország jelenlegi kibocsátásának 5-6 százalékát tenné ki.
- A cement nyersanyag- és energiaigényessége mellett igencsak szállításiigényes termék. A szállítás is indokolatlan támogatásban részesül. A fuvarozás meg nem fizetett társadalmi költségeivel itt most terjedelmi okokból nem foglalkozunk. (Bőséges anyagokat találnak a honlapunkon és nyomtatott kiadványainkban.)
- A befektető a térségben okozott kellemetlenségek ellentételezésére 5 év alatt 300 millió Ft fejlesztést, vagyis a beruházás kevesebb mint fél százalékát szánja a szomszédos önkormányzatoknak. (Csak összehasonlításként említjük, hogy ugyanez a vállalatóriás az Egyesült Államokban 10 milliárd forintnak megfelelő összeget adott ki kampányolásra egy hasonló méretű gyár megépítése érdekében. Az építést a helyi 8 ezer fős városka lakói, igaz több éves harc árán, de sikerrel akadályozták meg.) Nálunk nem készültek ilyen számítások, de OECD-EU adatok szerint egy hasonló jellegű tevékenység a területen a beruházási érték mintegy 16-18 százalékának megfelelő összegű károkat okozhat a természetben, illetve az infrastruktúrában.

Hogy a nemzetgazdaság, illetve az ott lakó települések szempontjából ez megérné-e, arra legfeljebb a befektető kampányfőnöke tudna igenlő választ adni.

A „Zöld Sziget” Tát és Térsége Környezetvédelmi Egyesület és a Esztergomi Környezetkultúra Egyesület szervezésében ünnepelték meg Táton a szomszédos önkormányzatok (Bajót, Mogyorósbánya, Tát, Tokod, Tokodaltáró) polgármesterei és a lakosság aktív közreműködésével a Föld Napját. A zenével, bográcsban főtt ebéddel és biovásárral színesített egész napos rendezvényen a polgármesterek és a meghívott zöld szervezetek képviselői beszéltek a tervezett cementgyár várható következményeiről. Ebben a térségben úgy látszik, működik az önkormányzati demokrácia. A képviselőtestületek nemcsak a választások néhány hetében vannak egy véleményen a választókkal, a civil szervezetekkel.

Budapest, 2007. június

Beliczay Erzsébet
a Levegő Munkacsoport elnökhelyettese

Az Ister-Granum Eurorégió civil szervezeteinek álláspontja a Nyergesújfalura tervezett cementgyár ügyében

Alulírott civil szervezetek aggodalmunkat fejezzük ki a Nyergesújfalu ipari parkjába tervezett hulladékégető Holcim cementgyár kapcsán.

A dorogi medence levegőállapota már most is kritikus. Azzal, hogy az üzemet a medence kapujába helyezik és a lábatlaninál háromszor nagyobb kapacitásra tervezik kiépíteni, tovább rontanák az amúgy is kritikus levegőtminőséget, amely káros hatásokat az új gyár korszerűbb technológiája nem képes kompenzálni. Az összes kibocsátott szennyezőanyag mennyisége nőni fog.

Az új gyár újabb zöldfelületeket semmisítene meg, és a tát-nyergesi ivóvízbázisokra vagy azok közvetlen közelében épülne fel. A helyi lakosok az ONYX vízszennyezése miatt már megtanulták, mekkora kincs a tiszta ivóvíz. Nem tartjuk elfogadhatónak, hogy újabb vízbázisok és tíz település ivóvízellátása kerüljön veszélybe.

A környéken több vegyi üzem és egy veszélyes hulladékégető is működik. A cementgyár 75 ezer tonnás hulladékégetése azt jelentené, hogy ebben a térségben működne 7 km-es távolságon belül az ország legnagyobb veszélyeshulladék-égetője és második legnagyobb kommunális égetője. Ez a térség már így is erőn felüli környezetterhelést vállal át az országért. A további terhelés azonban már megengedhetetlen.

A gyár e mellett Natura 2000-es területeket tenne tönkre, rontaná az itt élők egészségügyi állapotát, csökkentené ingatlanaink értékét. Elfogadhatatlannak tartjuk, hogy a Holcim és a Környezetvédelmi Felügyelőség semmibe veszi az itt élők kinyilvánított tiltakozását (6000 aláírás, demonstráció stb.) és nem veszi figyelembe az összes szomszédos önkormányzat (60 ezer ember) képviselőtestületének elutasító határozatát, továbbá nem hajlik az alternatív javaslatokra. Tarthatatlan az is, hogy bár az üzem mindösszesen 900 méterre fekszik határtól, a szlovákiai önkormányzatokat, szakhatóságokat és civil szervezeteket nem vonták be az eljárásba és nem is értesítették őket a tervezett üzemről.

A fentiekre tekintettel kérjük a lakosságot, hogy a népszavazáson utasítsa el a tervezett gyárat, és kérjük a döntéshozókat, hogy tegyenek meg mindent a cementgyár jelenlegi feltételek mellett történő megvalósítása ellen.

Felszólítjuk továbbá a Holcim ZRt-t., hogy vonja vissza tervét, és keressen alternatív helyszínt a cementgyárnak.

Esztergom, 2006. március 29.